

Çukurova Üniversitesi Lisans Öğrencilerine Düzenlenen Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı Dersinin Muafiyet Sınavı Üzerine Bir Çalışma

Murat Kara¹, Şemseddin Koçak², Esin Ünal³, Erkan Kaynak⁴, Yoldaş Erdoğan⁵,
Emrah Yenilmez⁶, Sırrı Küçükarslan⁷

^{1,3,4,5,6,7} Öğretmen, Çukurova Üniversitesi Enformatik Bölümü 01330 Adana/Türkiye

² Öğr. Gör., Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 01330 Adana/Türkiye

mkara@cu.edu.tr, kocaks@cu.edu.tr, eunal@cu.edu.tr, ekaynak@cu.edu.tr, yerdogan@cu.edu.tr, eyenilmez@cu.edu.tr, skarslan@cu.edu.tr

Özet: Günümüzde bilgisayar kullanımı, yaşamın her alanında, her amaçla kullanılmakta olup, özellikle çocuklar ve gençler tarafından büyük ilgi görmektedir. Bunun sonucu olarak, gençler eğitime/okula bilgisayar kullanımı ile ilgili birçok bilgi ve beceriye sahip olarak gelmektedirler. Bu görüşten hareketle Çukurova Üniversitesi lisans öğrencilerinin bilgisayar kullanımı konusundaki bilgilerinin ve uygulamalarının, belirlenen ölçülerle karşılaştırılıp, yeterli/yetersiz olduğu konusunda bir karara varmak ve böylece verimliliği arttırmak amacıyla, üniversite genelinde ilk yıllarda zorunlu olarak verilen Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersi için 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde ilk kez muafiyet sınavı düzenlenmiştir. Sınavın tüm organizasyonu ve hazırlanan yazılımlar Ç.Ü. Enformatik Bölümü öğretim elemanları tarafından yapılmıştır. Bu sınavın hazırlık ve değerlendirme aşamaları geliştirilen “Muafiyet Sınavı Otomasyon Sistemi” aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Öğrenci ve sınav görevlilerinin başvurularının alımı, öğrenci ve sınav görevlilerinin sınav yerlerine atanması ve duyurulması ile öğrencilerin sınav sonuçlarının hesaplanması ve duyurulması bu otomasyon sistemi üzerinden yapılmıştır. Muafiyet sınavı soruları üniversite genelinde bu dersi veren öğretim elemanları tarafından ‘öğelere dönük analiz yöntemi’ ile ‘çoktan seçmeli’ soru şeklinde hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular, konu alanı uzmanları tarafından soru kökü ve seçenekleri açısından ayrıntılı olarak incelenmiştir. Sınav sonrasında, soruların konularına göre soru ve verilen cevaplar, ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile analiz edilmiş ve öğrencilerin konulara göre başarı durumları tespit edilmiştir. Sınava giren 1480 adayın %35,68’i yeterli(başarılı) %64,32’si ise yetersiz(başarısız) olmuştur. Üniversite öğrencilerinin, ‘bilgisayar bilgi düzeylerinin’ genel kanının aksine, ‘yetersiz’ olduğu ve Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersinin üniversiteyi yeni kazanan tüm öğrencilere verilmesi gerektiği görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Enformatik, Muafiyet Sınavı, Temel Bilgi Teknolojileri

Arranged University Undergraduate Students A Study of Basic Information Technologies Course Exemption Examination

Abstract: Nowadays computers are used for various purposes in every area of life. It is popular especially between children and teenagers. As a result, youth come to education/school with many knowledge and skills related to computer use. From this standpoint, in order to reach a decision on how much adequate/inadequate the knowledge of Çukurova University undergraduate students on using computers and its applications, an exemption exam was held for the first time in 2012-2013 academic year. The exemption exam was about “Introduction to Information Systems” course which is mandatory for the first year students. The organization of the examination and the software that has been used for the organization was made by the staff of Department of Informatics of Çukurova University. The preparation and evaluation phases of this examination were carried out with the “Exemption Exam Automation System” that was developed. Intake of applications for students and examiners, appointment of students and examiners to exam places and announcement of the exam places, and also the calculation and announcement of exam results of students were done with this automation system. Exemption exam questions were prepared, by using item based analysis method in the form of multiple-choice, by the faculty members that are giving this course university wide. The root and options of the prepared questions are examined in detail by the experts in the subject area. After examination, questions and the answers given to questions were analyzed by measurement and evaluation methods in order to identify the success of students for each unit of the course. In general, out of 1480 applicants approximately 35,68% of the students were successful and the rest are unsuccessful. Contrary to popular belief it is seen that the knowledge level of university students in computer use is not enough. “Introduction to Information Systems” course should be given to all the first year students in universities.

Keywords: Informatics, Exam, Information Technology.

1. Giriş

Teknolojinin günlük yaşamda kullanımının yaygınlaşmasıyla, bilgisayar ve internet yaşamımızın bir parçası haline gelmiş ve çok erken yaşlarda kullanılmaya başlanmış (Orhan ve Akkoyunlu, 2004) olup, çocuklar daha zorunlu okul çağına gelmeden bilgisayarla/internetle tanışmaktadırlar. Oysa bilgisayar/internetle sadece oyun oynayıp, benzeri çalışmalar yapmak, bilgisayardan yararlanmak demek değildir. Bilgisayardan yararlanabilmek için birtakım bilgi ve becerilere sahip olmak gereklidir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerin eğitimde etkin, etkili ve yararlı olacak şekilde kullanılabilmesi için bilgisayar okuryazarı olmak ve internet kullanmak hem eğitimciler, hem de öğrenciler için bir zorunluluktur. Çağdaş toplumlarda bilgisayar teknolojilerinin kullanımı, her meslek dalı için kaçınılmaz bir hale gelmiştir. Bunun sonucunda bilgisayar okuryazarlığı becerileri çağdaş toplumun bireyleri için kritik önemi olan beceriler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bilgisayar teknolojileri sadece öğrenme ve öğretmede kullanılacak araçlar değil, aynı zamanda bilgiyi bulma ve iletmede kullanılan araçlardır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitimde kullanılabilmesinin önkoşulu, bilgisayar okuryazarı olmak ve internet kullanmaktır (Yanık, 2010). Bundan sonra öğrencilerin, bu araçları, okullarında ve mezuniyet sonrası çalıştıkları işlerde karşılaştıkları sorunları çözmede bir araç olarak kullanabilmeleri gerekir (Seyrek, 2010).

İlköğretim öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada; öğrencilerin büyük çoğunluğunun interneti sıklıkla kullandığı, yaş büyüdükçe internet kullanma oranında artış olduğu, “oyun” amaçlı kullanımın yaş büyüdükçe azaldığı, “bilgiye ulaşma”, “oyun” ve “haberleşme” gibi çok amaçlı kullanımın arttığı görülmüştür (Orhan ve Akkoyunlu, 2004).

Öğretmen adayları üzerinde yapılan bir araştırmada; bilgisayar okuryazarlığının, temel beceriler, programlama ve bilgisayar farkındalığı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğu, ancak yazılım becerilerine başvurma bakımından aralarında bir fark bulunmadığı, sonucuna ulaşılmıştır (Yanık, 2010).

Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada; birçok öğrencinin bilgisayarı internette gezinmek, e-posta göndermek, müzik dinlemek ve sohbet etmek gibi amaçlarla kullandığı görülmüştür (Seyrek, 2010). Üniversite öğrencilerinin internete yönelmelerinde etkili olan faktörler; önem sırasına göre, sosyal kaçış, bilgilenme, boş zamanları değerlendirme, ekonomik fayda, sosyal etkileşim, chat ve eğlencedir. Erkekler bayanlara göre interneti; sosyal kaçış, ekonomik fayda ve eğlence aracı olarak daha çok görmekte ve kullanmaktadırlar. Bayanlar ise, internet kullanımında bilgilenme motivasyonuna, erkeklerden daha çok önem vermektedirler (Balcı; Ayhan, 2005). Ayrıca, öğrencilerin bilgisayarı haftada ortalama 3,33 saat sohbet, facebook ve e-posta gibi

etkinlikler için 6,01 saat, oyun oynamak için 3,05 saat ve kişisel işler, eğlence ve hobi amaçlı olarak 4,75 saat kullandıkları bulunmuştur (Seyrek, 2010).

Kalp ve damar hastalarının internet kullanımı üzerinde yapılan bir araştırmada ise; kalp ve damar hastalarını internet kullanmaya yönelten nedenlerin bilgi, chat-eğlence, alışveriş ve seyahat olduğu görülmüştür (Şeker, 2005).

Günümüzde bilgisayar kullanımı, yaşamın her alanında, her amaçla kullanılmakta olup, özellikle çocuklar ve gençler tarafından büyük ilgi görmektedir. Bunun sonucu olarak, gençler eğitime/okula bilgisayar kullanımını ile ilgili birçok bilgi ve beceriye sahip olarak gelmektedirler.

Bu görüşten hareketle Çukurova Üniversitesi lisans öğrencilerinin bilgisayar kullanımı konusundaki bilgilerinin ve uygulamalarının, belirlenen ölçülerle karşılaştırılıp, yeterli/yetersiz olduğu konusunda bir karara varmak ve böylece verimliliği arttırmak amacıyla, üniversite genelinde ilk yıllarda zorunlu olarak verilen Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersi için 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde ilk kez muafiyet sınavı düzenlenmiştir.

Yapılan muafiyet sınavının incelenmesini iki ana bölümde yapıp detaylandırıldı. İlk olarak bilgi seviyesinin değerlendirilmesi ve ikinci olarak da sınavın bilişim-otomasyon çalışmaları yapılmıştır.

Öğrencilerin sahip oldukları bilgi seviyelerini belirlemek amacıyla, eğitim değerlendirme durumları açısından “Tanıma- Yerleştirmeye Dönük Değerlendirme”, “Biçimlendirme ve Yetiştirmeye Dönük Değerlendirme” ve “Durum Muhasebesine Dönük Değerlendirme” olmak üzere üçe ayrılır.

Tanıma-Yerleştirmeye Dönük Değerlendirme; bireyin bir kurs, ders ya da okula girişteki durumu ya da bunlarla ilgili hazır bulunma düzeyini belirlemek, buradan hareketle seviyesine karar vermek amacıyla yapılır.

Biçimlendirme ve Yetiştirmeye Dönük Değerlendirme; öğrencinin öğrenmede güçlük çektiği davranışları, öğrenemediklerini, yani güçlük ve eksiklerini belirlemek, daha sonra ona gerekli yardımı yapmak, bu eksikleri tamamlamak, güçlükleri gidermek için yapılır. Ayrıca hedef, ünite, eğitim ve sınav durumlarının analizinde işe koşulabilir.

Durum Muhasebesine Dönük Değerlendirme; öğrencinin bir ders ya da kurs la ilgili dönem ya da okul başarısını, seviyesini saptamak amacıyla yapılabilir (Sönmez, 2003).

Bu çalışmada, Tanıma-Yerleştirme türü bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmede iki amaç güdüldü;

- Öğrencilerin belli bir ders ya da ünitenin “önkoşulu niteliğindeki giriş davranışlarına” sahip olma derecelerini ve
- İlgili dersin geliştirmeyi düşündüğü davranışlardan öğrencilerce önceden edinilenler olup olmadığını belirlemektir.

Bugünkü sınıf sisteminde yapılan öğretim, bütün öğrencilerin aynı düzeyde olduğu varsayımına dayanır (Tekin, 1987).

Yapılan sınav, derste verilecek olan bilgilere, önceden sahip olduğunu belirten öğrencilerin bilgi düzeyini ölçüp, beraberinde dersten muaf olma imkanı vermek için yapılmıştır. Aynı zamanda sınava giren öğrencilerin, fakülte-bölüm bazında bilgi düzeyleri hakkında fikir edinmek de hedeflenmiştir.

Bu amaçlara ulaşabilmek için sınav öncesi hazırlıkların, soruların, sınav yeri ve gözetmen organizasyonunun, sonuç ve değerlendirme gibi tüm aşamaların doğru ve hatasız olmasına çalışılmıştır. Amaç doğrultusunda tüm hazırlıklar, yazılım ve organizasyonlar Ç.Ü. Enformatik Bölümü öğretim elemanları tarafından yapılmıştır.

Bu sınavın benzeri çalışmaların; Afyon Kocatepe, Ankara, Burdur Mehmet Akif, Cumhuriyet, Çanakkale Onsekiz Mart, Çankırı Karatekin, Eskişehir Osmangazi, Gaziantep, Kardeniz Teknik, Kırıkkale, Kırşehir Ahi Evran, Muğla Sıtkı Koçman, Niğde, Ondokuz Mayıs, Ortadoğu Teknik, Sakarya, Süleyman Demirel, Tunceli ve Yalova Üniversitelerinde de yapıldığı, Aralık 2012’de arama motorları ile yapılan taramalardan belirlenmiştir.

2010 yılı Akademik Bilişim Konferansında da sunulan “Temel Bilişim Eğitiminde Enformatik Bölümlerinin Rolü” adlı çalışmada, 29 ayrı üniversitenin Enformatik Bölümlerinin %55,1 ‘i ders yarıyollarının başlamasından önce muafiyet sınavı yaptığını belirtmektedir (Doğu, 2010).

2. Materyal ve Metot

a. Araştırma Modeli

Araştırmada tarama türü araştırmadan tekil tarama türüne dayalı araştırma modeli kullanılmıştır.

b. Araştırmanın Katılımcıları

Sınava Çukurova Üniversitesi’nde Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersini alan,64 bölümden 1480 Öğrenci katılmıştır.

c. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada; Çukurova Üniversitesi’nde Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersi alan öğrencilere uygulanan muafiyet sınavı başarı puanları ile sınav organizasyonu ve değerlendirilmesi için geliştirilen muafiyet sınavı otomasyon yazılımı kullanılmıştır.

d. Veri Toplama Süreci

Öğrenci ve sınav görevlilerinin başvurularının alımı, öğrenci ve sınav görevlilerinin sınav yerlerine atanması ve duyurulması ile öğrencilerin sınav sonuçlarının hesaplanması ve duyurulması bu otomasyon sistemi üzerinden yapılmıştır. Otomasyon sisteminde C# programlama dili ile SQL Server veri tabanı kullanılmıştır(Gözüdeli, 2009; Algan, 2012).

Hazırlık aşamalarında sınavın soruları Enformatik Bölümü’nde, bu dersi veren öğretim elemanları tarafından öğelere dönük analiz yöntemi ile çoktan seçmeli soru şeklinde A ve B grubu olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular konu alanı

uzmanları tarafından soru kökü ve seçenekleri açısından ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Öğrencilerin sınava başvuruları bilgi işlem daire başkanlığı ile yapılan ortak bir çalışma ile ders kayıtları esnasında alınmıştır.

Görev yapacak gözetmenlerin kayıt ve bilgileri bölüm sitemiz üzerinden alınmıştır.

Sınavın yapılabileceği tüm bina ve salonların listesi ÖSYM’den alınan listeye göre otomasyon sisteminin veri tabanına aktarılmıştır.

Bütün bu aktarımlardan sonra sınavda kullanılacak bina ve salonlar, öğrenci sayısı, görevli gözetmen sayısı ile bina kapasiteleri göz önüne alınarak tespit edilmiştir. Ardından öğrenciler ve sınavda görevlendirilecek gözetmenler bu salonlara atanmışlardır.

Atama işlemlerinin ardından her sınav salonu için listeler basılmıştır. Önceden tasarlanan optik cevap kağıtlarına tüm öğrencilerin Adı, Soyadı ve Öğrenci Numarası basılmıştır. T.C. Kimlik No ve daha sonra kontrol için kullanılacak olan Kontrol Kodu, ilgili alanlar kodlanarak tamamlanmıştır. Cevap kağıtları salonlara göre gruplanmıştır. Gruplandırılmış kağıtlar ve sınıf listeleri ayrı ayrı zarflara konarak sınav sırasında açılmak üzere paketlenmiştir.

Cevap kağıtları (Şekil 2) ile soru kitapçıklarına (Şekil 3) ilişkin birer örnek aşağıdaki gibidir.

Hazırlanan ölçme aracının (soruların) geçerliliğini kontrol etmek için alan uzmanlarının incelemesi ve görüşlerinin alınması sağlanmıştır.

Bu yöntemle test güvenilirliğini tahmin ederken karşılaşılan sorun, testin iki eşdeğer yarıya bölünebilmesidir. Testi iki eşdeğer yarıya bölmenin bir yolu da, testteki tek numaralı sorularla, çift numaralı soruları ayrı ayrı puanlamaktır. Bu iki eşdeğer yarıdan elde edilmiş puanlar takımı, ayrı ayrı testlerden elde edilmiş gibi işlem görürler. Araştırmada bu yola göre işlemler yapılmış olup, kullanılan Spearman’ın korelasyon katsayısı

$$r = \frac{\sum xy - \frac{(\sum x)(\sum y)}{N}}{\sqrt{\left[\sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{N}\right] \left[\sum y^2 - \frac{(\sum y)^2}{N}\right]}}$$

şeklinde dir.

Ölçme aracının güvenilirliğini test etmek amacıyla, “Bir Testin İki Yarıya Bölünmesi Yöntemi” kullanılmıştır. Bu yöntemle, testin güvenilirliğini tahmin etmede, uygulanmış olan test iki eşdeğer yarıya bölünerek, öğrencilerin testin iki yarısından aldıkları puanlar arasındaki korelasyon hesaplanır. Bulunan güvenilirlik katsayısı, yarı testin güvenilirliğini verir ve daha sonra hesaplanan bu korelasyondan hareketle, testin bütününün güvenilirliği Spearman-Brown formülü uygulanarak tespit edilir:

$$r_{xx} = \frac{2r_{oe}}{1 + r_{oe}}$$

ile analiz edilmiş ve öğrencilerin konulara göre başarı durumları tespit edilmiştir.

Verilerin yorumlanması sırasında korelasyon ve güvenilirlik katsayısı değerlendirilirken aşağıdaki değer aralıkları kullanılmıştır;

- 0 - 0,50 arası zayıf
- 0,50 - 0,75 arası orta
- 0,75 – 1 arası yüksek

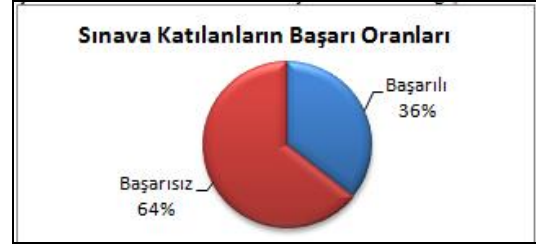
3. Bulgular ve Tartışma

a. Bulgular

Çukurova Üniversitesi lisans öğrencilerine düzenlenen temel bilgi teknolojileri kullanımı dersinin muafiyet sınavına 1843 başvuru yapılmış olup, 1480 kişi sınava katılmıştır. Katılanların %35,68'i (528 kişi) yeterli (başarılı), %64,32'i (952 kişi) ise yetersiz(başarısız) olduğu görülmüştür.

Bu çalışmada elde edilen veriler doğrultusunda Spearman korelasyon katsayısı $r = 0,824080069$ (yüksek) olarak bulunmuştur. Güvenilirlik katsayısı da Spearman-Brown formülü ile $r_{xx} = 0,903556903$ (yüksek) olarak bulunmuştur. Sınava katılan kişilerin ölçme aracıdaki ünitelere göre başarı durumları aşağıdaki tabloda (Tablo-1de) verilmiştir.

Şekil 4. Sınava Katılanların Başarı Oranı Grafiği

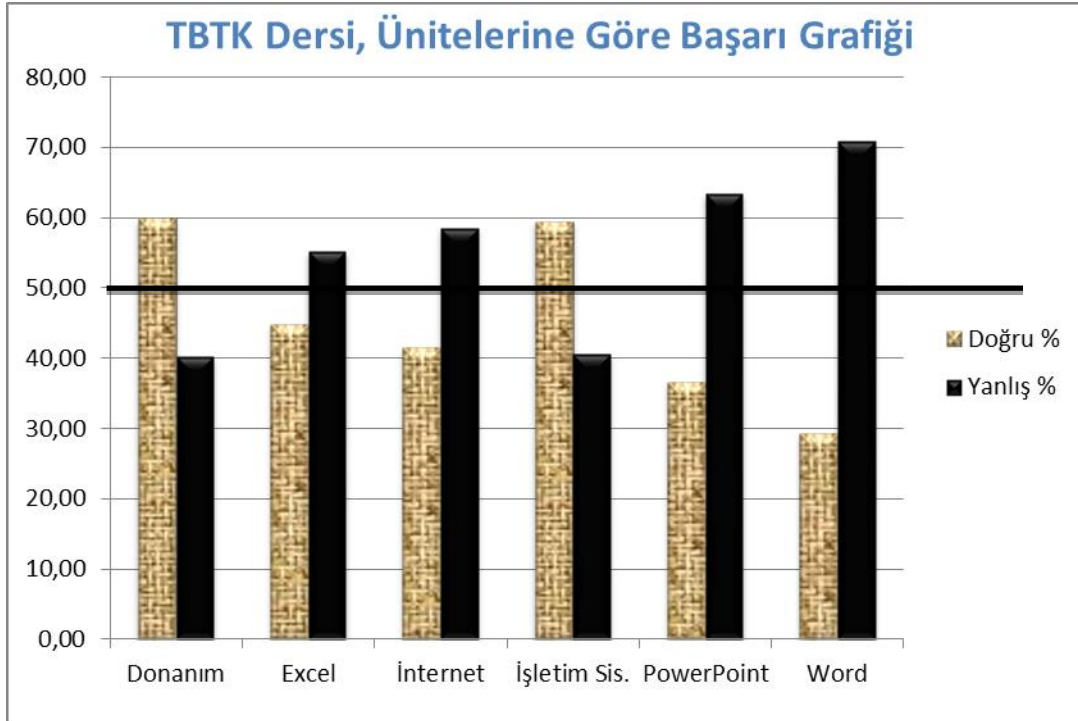

Ünite	Soru No	Doğru Sayısı	Yanlış Sayısı	Doğru %	Yanlış %	Sonuç (Başarı)	
Donanım	5a	550a	950a	37,16a	62,84a	Yetersiz	
	8a	540a	940a	36,49a	63,51a	Yetersiz	
	15a	961a	519a	64,93a	35,07a	Yeterli	
	31a	1198a	282a	80,93a	19,07a	Yeterli	
	35a	1204a	276a	81,35a	18,65a	Yeterli	
	45a	1213a	267a	81,96a	18,04a	Yeterli	
	48a	535a	945a	36,15a	63,85a	Yetersiz	
Ünite Toplamı	7-adet	6.201	4.159	59,86	40,14	YETERLİ	
Excel	4a	297a	1183a	20,07a	79,93a	Yetersiz	
	7a	245a	1235a	16,55a	83,45a	Yetersiz	
	9a	485a	1015a	31,41a	68,59a	Yetersiz	
	11a	623a	857a	42,09a	57,91a	Yetersiz	
	13a	365a	1115a	24,66a	75,34a	Yetersiz	
	16a	875a	805a	51,92a	48,08a	Yeterli	
	18a	767a	713a	51,82a	48,18a	Yeterli	
	21a	947a	533a	63,99a	36,01a	Yeterli	
	23a	1096a	384a	74,03a	25,97a	Yeterli	
	25a	689a	791a	46,53a	53,47a	Yetersiz	
	27a	1119a	361a	75,61a	24,39a	Yeterli	
	28a	537a	1143a	22,77a	77,23a	Yetersiz	
	30a	795a	685a	33,72a	66,28a	Yeterli	
Ünite Toplamı	13-adet	8.620	10.620	44,80	55,20	YETERLİ	
İnternet	6a	519a	961a	35,07a	64,93a	Yetersiz	
	14a	1202a	278a	81,22a	18,78a	Yeterli	
	24a	308a	1172a	20,31a	79,69a	Yetersiz	
	39a	437a	1043a	29,53a	70,47a	Yetersiz	
	40a	36a	1394a	5,81a	94,19a	Yetersiz	
	42a	1147a	333a	77,50a	22,50a	Yeterli	
	44a	669a	811a	45,20a	54,80a	Yetersiz	
	46a	540a	940a	36,49a	63,51a	Yetersiz	
Ünite Toplamı	8-adet	4.908	6.932	41,45	58,55	YETERLİ	
İşletim Sistemleri	2a	1218a	262a	82,30a	17,70a	Yeterli	
	19a	737a	743a	49,80a	50,20a	Yetersiz	
	22a	142a	1338a	9,59a	90,41a	Yetersiz	
	29a	881a	599a	59,53a	40,47a	Yeterli	
	38a	1160a	320a	78,38a	21,62a	Yeterli	
	41a	1294a	186a	87,43a	12,57a	Yeterli	
	47a	1281a	199a	86,55a	13,45a	Yeterli	
	49a	526a	1154a	22,03a	77,97a	Yetersiz	
	Ünite Toplamı	8-adet	7.039	4.801	59,45	40,55	YETERLİ
	PowerPoint	17a	781a	899a	32,77a	67,23a	Yetersiz
33a		227a	1253a	15,34a	84,66a	Yetersiz	
34a		529a	951a	35,74a	64,26a	Yetersiz	
36a		630a	850a	42,57a	57,43a	Yetersiz	
Ünite Toplamı	4-adet	2.167	3.753	36,60	63,40	YETERLİ	
Word	1a	194a	1286a	13,11a	86,89a	Yetersiz	
	3a	733a	747a	49,53a	50,47a	Yetersiz	
	10a	418a	1062a	28,24a	71,76a	Yetersiz	
	12a	412a	1068a	27,84a	72,16a	Yetersiz	
	20a	271a	1209a	18,31a	81,69a	Yetersiz	
	26a	1099a	381a	74,28a	25,72a	Yeterli	
	32a	196a	1284a	13,24a	86,76a	Yetersiz	
	37a	282a	1198a	19,03a	80,97a	Yetersiz	
	43a	174a	1306a	11,76a	88,24a	Yetersiz	
	50a	539a	941a	36,42a	63,58a	Yetersiz	
Ünite Toplamı	10-adet	43.18	10.482	29,18	70,82	YETERLİ	
Genel Toplam	50-adet	33.253	40.747	45,22	54,78	YETERLİ	

Tablo 1. Öğrencilerin testin ünitelerine göre sorulara verdikleri cevaplar.

- i. Donanım ünitesinde;
a. Bellekler, hem giriş hem de çıkış birimleri, anakart konularında bilgi düzeylerinin yetersiz (%40,14),
b. Byte-KB, çıkış birimi, işlemci, e-posta konularında bilgi düzeylerinin yeterli (%59,84), olduğu görülmüştür.
- ii. Excel ünitesinde;
c. Topla işlevi, formül aralığı, yüzde hesaplama, ortalama, sütun genişliği, virgül stili, çalışma kitabı konularında bilgi düzeylerinin yetersiz (%44,80),
d. Eğer formülü, formül işareti, ondalık basamak, otomatik toplamı konularında bilgi düzeylerinin yeterli (%55,20), olduğu görülmüştür.
- iii. İnternet ünitesinde;
e. Url, protokol, sunucu, www, e-posta internette gelişmiş arama konularında bilgi düzeylerinin yetersiz (%58,55),
f. Alan adı(uzantı), virüs konularında bilgi düzeylerinin yeterli (%41,45), olduğu görülmüştür.
- iv. İşletim sistemi ünitesinde;
g. Pencere düğmesi, dosya isimlendirme, gelişmiş dosya arama konularında bilgi düzeylerinin yetersiz (%40,55),
h. Donatılar, çoklu seçme, kopyalama kısayolu, işletim sistemi adı, denetim masası konularında bilgi düzeylerinin yeterli (%59,45), olduğu görülmüştür.
- v. PowerPoint ünitesinde;
i. Slayt kısayolu, slayt tasarımı, sunu başlatma yolu, konularında bilgi düzeylerinin yetersiz (%63,40),
j. Slayt sıralama konularında bilgi düzeylerinin yeterli (%36,60), olduğu görülmüştür.
- vi. Word ünitesinde;
k. Biçim özellikleri, sayfa gezintisi tuş bileşimi, girinti arttırıp azaltma, giriş sekmesi, sayfa düzeni sekmesi, sütunlar, sayfa numarası, smartart, konularında bilgi düzeylerinin yetersiz (%70,82),
l. Yazı boyutunu arttırıp azaltma konularında bilgi düzeylerinin yeterli (%29,18), olduğu görülmüştür.

Şekil 5: Ünitelere Göre Başarı Grafiği

Ünitelerin toplamına öğrencilerin verdikleri cevaplar bazında sonuçlar; cevap verilen toplam Yanlış sayısı 40.747 olup bunun yüzdesi %54,78 dir. Doğru cevap sayısı ise 33.253 olup bunun yüzdesinin %45,22 olduğu görülmüştür. Bu oranlara bakılarak Tablo(1) de Ayrıntıları verilen ünite ve cevap sayısı açısından %54,78 “yetersiz” , %45,22 “yeterli” oldukları görülmüştür.

b. Tartışma (Yorum)

Çukurova üniversitesi lisans öğrencilerine düzenlenen Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersinin muafiyet sınavı çalışmasında sınava katılan 1480 öğrenciden 528 öğrenci başarılı (%35,68)'i yeterli (başarılı) [(528*100)/1480], 952 öğrenci başarısız (%64,32)'i ise yetersiz(başarısız) [(952*100)/1480] olduğu sonucu bulunmuştur.

Bu dersi alması gerekli 6500 lisans öğrencisinden sınava başvuran 1843 kişi, sınava katılan 1480 kişi ve katılanlardan 528 kişi yeterli(başarılı) olup, toplamda lisans öğrenci sayısına göre başarı oranı % 8,12 [(528*100)/6500] dir. Bu sonuçlara dayanılarak, lisans öğrencilerine Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersinin zorunlu olarak verilmesi gerektiği, söylenebilir.

Sonuçta, sanıldığıının aksine öğrencilerin Temel Bilgisayar Kullanımı konusunda istenilen seviyede bilgiye sahip olmadıkları, sadece günlük yaşamda kullanılan bilgisayar becerisine sahip oldukları söylenebilir.

Muafiyet sınavına giren öğrencilerin sonuçlarına göre, öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%64,32) yetersiz bilgi ile üniversite eğitimine başladıkları görülmektedir. Bu nedenle Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersinin halen yararlı olduğu ve verilmeye devam edilmesi zorunluluğu anlaşılmaktadır. Beraberinde, muafiyet sınavlarının da sürdürülmesi gerektiği (%35,68) öğrencinin derslere girmesine gerek olmadığı, böylece bilgisayar laboratuvarlarına bağlı olan bu derslerin daha da az öğrenci ile etkin ve kaliteli şekilde sürdürülebileceği belirlenmiştir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

a. Sonuç

2012-2013 Eğitim-Öğretim yılında, Çukurova üniversitesi lisans öğrencilerine düzenlenen Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersinin muafiyet sınavı çalışmasında öğrencilerin %35,68'i (528 kişi) yeterli (başarılı), %64,32'i (952 kişi) ise yetersiz(başarısız) olduğu görülmüştür.

Bu dersi alması gerekli 6500 lisans öğrencisinden sınava başvuran 1843, sınava katılan 1480 ve katılanlardan 528 kişi yeterli(başarılı) olup, toplamda lisans öğrenci sayısına göre başarı oranı % 8,12 olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin, ünitelere göre, Donanım ve İşletim Sistemlerinde bilgi düzeylerinin yeterli olduğu; Excel, İnternet, PowerPoint ve Word 'de ise bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı görülmüştür. Çünkü genellikle üniversite öncesinde; oyun, sosyal medya vb. eğlence amaçlı kullanım söz konusu olup, donanım ve işletim sistemi bilgisi bu amaçla öğrenilmek durumunda kalınmıştır.

b. Öneriler

Bu sonuçlara dayanılarak;

a. Soruların ayırt edicilik dereceleri test edilerek geleceğe yönelik soru bankası oluşturulması yönünde çalışılmalıdır.

b. Üniversitemizde lisans öğrencilerine Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı dersi muafiyet sınavı uygulanmalı ve ders zorunlu olarak verilmelidir.

c. Öğrencilerin tamamını doğru cevapladığı konular müfredat programında kısaca yer almalıdır.

d. Bu çalışmanın benzerlerini yapan diğer Üniversiteler ile sonuçlar paylaşılmalıdır.

e. Sonuca göre gelecekteki Temel Bilgi Teknolojileri Kullanımı derslerine ilişkin strateji belirlenmelidir.

5. Kaynaklar

[1] Algan, Sefer. Her Yönüyle C# 4.0 (Net'i C# ile Keşfedin), İstanbul, 2012.

[2] Balcı, Şükrü; Ayhan, Bünyamin. "Üniversite Öğrencilerinin İnternet Kullanım ve Doyumları Üzerine Bir Saha Araştırması." Selçuk İletişim, 2007, 5 (1) : 174-197.

[3] Doğu, Ali Haydar. "Temel Bilişim Eğitiminde Enformatik Bölümlerinin Rolü." Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri. Muğla, 2010.

[4] Gözüdeli, Yaşar. Yazılımcılar İçin SQL Server 2008 ve Veritabanı Programlama, Ankara, 2009.

[5] Seyrek, H. İbrahim. "İşletme Bölümü Öğrencilerinin Bilgi Teknolojilerine Yönelik Tutumları ve Yeterlik Düzeyleri." Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2010, 9 (2): 387-406.

[6] Sönmez, Veysel. Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı. Ankara, 2003.

[7] Şeker, T. B. İnternet ve *Bilgi Açığı*. Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 2005.

[8] Orhan, Feza ve Akkoyunlu, Buket. "İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Kullanımları Üzerine Bir Çalışma." Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004, (26): 107-116.

[9] Tekin, Halil. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara, 1987.

[10] Yanık, Canan. "Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Okuryazarlık Algıları ile İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki." Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2010, (39): 371-382.